

THIẾT KẾ KHÔNG GIAN VĂN PHÒNG ĐÁP ỨNG ESG

ESG ORIENTED OFFICE SPACE DESIGN

Ths.KTS. Lê Thái Lai¹

Tóm tắt: Yếu tố thân thiện với môi trường đã và đang trở thành thước đo tính bền vững, định hình hiệu quả và lợi thế cạnh tranh của doanh nghiệp trên các khía cạnh về kinh tế, thương mại chứ không đơn thuần là trách nhiệm xã hội như trong tư duy truyền thống trước đây. Nhận thức này làm nổi bật vai trò quan trọng của văn phòng và môi trường làm việc đối với tương lai của doanh nghiệp. Do đó, tác giả đã nghiên cứu thực trạng và vai trò của ESG trong thiết kế văn phòng, từ đó đề xuất các giải pháp thiết thực nhằm tạo ra không gian làm việc vừa thân thiện với môi trường, vừa thúc đẩy sự phát triển bền vững.

Từ khóa: ESG, công nghệ thông tin, bền vững, thiết kế văn phòng, công nghệ thân thiện với môi trường.

Abstract: The factor of environmental friendliness has become a measure of sustainability, shaping the effectiveness and competitive advantages of businesses in economic and commercial aspects, rather than merely being a matter of social

responsibility as traditionally perceived. This awareness highlights the crucial role of offices and workplace environments in the future of businesses. Therefore, the author has studied the current state and role of ESG in office design, proposing practical solutions to create workspaces that are both environmentally friendly and promote sustainable development.

Keywords: ESG, IT, sustainability, office design, eco-friendly technology.

Nhận bài ngày 20/1/2025, chỉnh sửa bài ngày 10/2/2025, chấp nhận đăng ngày 28/2/2025.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh toàn cầu đang chứng kiến sự chuyển mình mạnh mẽ của các vấn đề về bảo vệ môi trường và phát triển bền vững, doanh nghiệp ngày càng phải đối mặt với các yêu cầu và tiêu chí khắt khe từ người tiêu dùng và các nhà đầu tư. Điều này khiến ESG (Environmental, Social, Governance) trở thành một trong những bộ tiêu chí quan trọng nhất để

đánh giá trách nhiệm xã hội và tầm nhìn chiến lược của doanh nghiệp, hướng tới sự phát triển bền vững, lâu dài và kinh tế tuần hoàn. Đặc biệt tại Việt Nam – quốc gia chịu rủi ro cao từ biến đổi khí hậu, dự kiến mất 14,5% GDP vào năm 2050. Cam kết đạt mức phát thải ròng bằng 0 vào năm 2050 mở ra cơ hội hợp tác và đánh giá chính xác hơn [1].

Để hiện thực hóa bộ tiêu chuẩn ESG cho doanh nghiệp, thiết kế văn phòng dựa trên các tiêu chí này được xem là một hướng đi tiềm năng góp phần cải thiện hiệu quả vận hành và nâng cao chất lượng môi trường làm việc. Tuy nhiên, việc áp dụng ESG vào thiết kế văn phòng tại Việt Nam vẫn đối mặt với không ít rào cản. Các khái niệm về ESG, phát triển bền vững và kinh tế tuần hoàn chưa thực sự phổ biến và thấm nhuần trong tư duy của doanh nghiệp. Điều này phần lớn xuất phát từ sự thiếu hụt kiến thức và kinh nghiệm, khiến cho việc áp dụng ESG trong thực tế đôi khi mang tính hình thức, thay vì trở thành một

¹ Khoa Kiến trúc, Đại học Kiến trúc Hà Nội
Email: lelai@icadvietnam.vn

chiến lược thiết yếu. Theo báo cáo của PwC, 61% công ty chưa cam kết ESG cho rằng thiếu kiến thức là rào cản chính để triển khai bộ tiêu chuẩn ESG [2]. Hơn nữa, chi phí đầu tư ban đầu cho việc thiết kế văn phòng đạt chuẩn ESG cũng là yếu tố đáng lo ngại, đặc biệt đối với các doanh nghiệp vừa và nhỏ. Điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết về các giải pháp phù hợp, giúp doanh nghiệp triển khai chiến lược bền vững một cách dễ dàng và tiết kiệm chi phí.

Vấn đề then chốt cần giải quyết là làm thế nào để thiết kế không gian văn phòng đạt chuẩn ESG, đồng thời tối ưu chi phí cho doanh nghiệp. Bài viết này sẽ tìm hiểu cách thức áp dụng ESG trong thiết kế văn phòng, bảo đảm không chỉ tính thẩm mỹ và công năng tối ưu, mà còn giữ chi phí ở mức hợp lý.

2. Thực trạng

Trong bối cảnh toàn cầu đang đối mặt với các vấn đề ô nhiễm môi trường ngày càng nghiêm trọng, các giải pháp cải thiện và bảo vệ môi trường đã trở thành chủ đề thảo luận nóng hổi và cấp thiết. Doanh nghiệp, với vai trò là động lực chính của nền kinh tế, cũng chính là một trong những nguyên nhân lớn gây nên vấn đề ô nhiễm môi trường thông qua hoạt động sản xuất, tiêu thụ và dịch vụ. Trong khi đó, mô hình văn phòng hiện nay tại nhiều doanh nghiệp lại ưu tiên yếu tố chi phí hơn là tính bền vững, dẫn đến việc bỏ qua các giải pháp thân thiện với môi trường. Sự thiếu quan tâm này không chỉ khiến môi trường văn phòng trở thành tác nhân gián tiếp của vấn đề ô nhiễm mà còn làm giảm khả năng phát triển bền vững và dài hạn của doanh nghiệp.

3. Định nghĩa ESG

ESG là viết tắt của ba yếu tố: Environmental (Môi trường), Social (Xã hội) và Governance (Quản trị doanh nghiệp), dùng để đánh giá trách nhiệm của doanh nghiệp với môi trường, cộng đồng và quy trình quản trị. Trong đó, Governance (G) chủ yếu áp dụng ở cấp lãnh đạo, trong khi Environmental (E) và Social (S) có thể dễ dàng triển khai qua thiết kế văn phòng, với các giải pháp bảo vệ môi trường và tạo không gian làm việc tốt cho cộng đồng.

4. Vai trò

4.1. Thúc đẩy sự phát triển bền vững của môi trường

ESG đóng vai trò nền tảng trong việc thúc đẩy sự phát triển bền vững của môi trường, điều này ngày càng trở nên cấp thiết trong bối cảnh hiện nay. Đặc biệt, giảm thiểu phát thải carbon là mục tiêu chiến lược, giúp doanh nghiệp giảm thiểu tác động tiêu cực đến hệ sinh thái và khí hậu. Bên cạnh đó, việc sử dụng vật liệu thân thiện với môi trường, kết hợp với các giải pháp tối ưu hóa năng lượng trong thiết kế và vận hành văn phòng không chỉ góp phần bảo vệ môi trường mà còn nâng cao hiệu quả kinh tế lâu dài cho doanh nghiệp.

4.2. Tạo dựng không gian làm việc thân thiện

Không chỉ thể hiện vai trò vượt trội trong việc giải quyết các vấn đề môi trường, ESG còn định hình một không gian làm việc thân thiện, bảo vệ sức khỏe và sự hài lòng tối đa cho nhân viên. Việc thiết kế một môi trường làm việc lành mạnh và thoải mái không chỉ thúc đẩy hiệu quả công việc mà còn góp phần xây dựng một văn hóa doanh nghiệp vững mạnh, nâng cao mối quan hệ hợp tác nội bộ và củng cố nền tảng cho sự phát triển bền vững của tổ chức.

4.3. Khẳng định trách nhiệm xã hội của doanh nghiệp

Văn phòng không đơn thuần là không gian làm việc, mà còn là yếu tố hữu hình phản ánh rõ nét cam kết của doanh nghiệp trong việc triển khai chiến lược ESG. Một môi trường làm việc được thiết kế và vận hành theo các tiêu chí ESG không chỉ đáp ứng các yêu cầu về bền vững mà còn thể hiện trách nhiệm xã hội

và tầm nhìn chiến lược dài hạn của doanh nghiệp đối với môi trường, nhân sự, và cộng đồng. Đồng thời, doanh nghiệp đáp ứng các tiêu chuẩn ESG còn mang lại sức hút mạnh mẽ, tạo lợi thế cạnh tranh và mở ra cơ hội hợp tác chiến lược với các nhà đầu tư tiềm năng, củng cố vị thế doanh nghiệp trên thị trường.

4.4. Tăng cường uy tín và khả năng thu hút nhân tài

Trước tình hình cạnh tranh khốc liệt của thị trường lao động, những giá trị mà một văn phòng chuẩn ESG mang lại sẽ trở thành điểm nhấn thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao. Không gian làm việc thân thiện, môi trường lý tưởng vừa là nền tảng khơi nguồn sáng tạo và tối ưu năng suất, vừa thể hiện cam kết sâu sắc của doanh nghiệp đối với phúc lợi và sự phát triển dài hạn của đội ngũ nhân sự. Những giá trị này không chỉ nâng cao hiệu quả vận hành mà còn củng cố hình ảnh doanh nghiệp như một điểm đến lý tưởng, hấp dẫn các tài năng hàng đầu trong ngành và gia tăng lợi thế cạnh tranh trên thị trường.

4.5. Tối ưu hóa chi phí vận hành

Các giải pháp thiết kế văn phòng ứng dụng ESG không chỉ giúp bảo vệ môi trường và nâng cao phúc lợi nhân viên mà còn mang lại lợi ích kinh tế bền vững. Việc sử dụng vật liệu thân thiện, tiết kiệm năng lượng và thiết kế tối ưu giúp giảm chi phí vận hành, bao gồm tiết kiệm điện năng và giảm chi phí bảo trì. Những giải pháp này không chỉ giảm thiểu chi phí ngắn hạn mà còn đóng góp vào sự phát triển lâu dài và bền vững của doanh nghiệp.

5. Giải pháp để thiết kế được không gian văn phòng đáp ứng ESG

Để đạt được mục tiêu bền vững trong chiến lược ESG, doanh nghiệp có thể triển

khai các giải pháp đồng bộ như sử dụng bao bì tái chế, cải tiến quy trình sản xuất và năng lượng tái tạo. Nhưng trong đó, thiết kế không gian văn phòng theo tiêu chí ESG là giải pháp phù hợp và mang lại nhiều hiệu quả nhất.

5.1. Environmental - Môi trường

5.1.1. Sử dụng năng lượng hiệu quả

Các giải pháp như áp dụng hệ thống HVAC hiệu suất cao, kết hợp bảo trì định kỳ, cùng với việc tích hợp cảm biến tự động điều chỉnh nhiệt độ và thông gió theo mật độ sử dụng không gian, không chỉ giúp giảm năng lượng tiêu thụ mà còn đảm bảo sự thoải mái cho người dùng. Đồng thời, việc thiết kế cửa sổ lớn và giếng trời để tận dụng ánh sáng tự nhiên là một chiến lược hiệu quả trong việc hạn chế sử dụng điện năng và tối ưu hóa chất lượng không khí trong không gian làm việc.

5.1.2. Quản lý và tiết kiệm nước

Một giải pháp hiệu quả trong quản lý nước là thu hồi nước mưa từ mái nhà và lưu trữ để sử dụng cho xả bồn cầu và tưới cây. Bên cạnh đó, tích hợp thiết bị tiết kiệm nước như vòi cảm biến và van xả tiết kiệm nước giúp giảm đáng kể lượng nước tiêu thụ mà không ảnh hưởng đến hiệu quả sử dụng. Cuối cùng, lựa chọn cây xanh chịu hạn, phù hợp với khí hậu địa phương, sẽ giảm nhu cầu tưới tiêu và tối ưu hóa sử dụng tài nguyên nước.

5.1.3. Quản lý chất thải

Nhằm xây dựng một môi trường làm việc có trách nhiệm với cộng đồng và bảo vệ môi trường, Cần chú trọng đến việc thiết kế khu vực phân loại rác tại các vị trí chiến lược trong văn phòng. Hệ thống này giúp tối ưu hóa quá trình xử lý chất thải và tái chế, đồng thời tạo điều kiện để công ty tuân thủ các yêu cầu về quản lý chất thải trong các tiêu chuẩn ESG.

5.1.4. Sử dụng vật liệu thân thiện với môi trường hướng đến giảm thiểu phát thải

Thiết kế không gian văn phòng trong khuôn khổ tiêu chuẩn ESG đặc biệt chú trọng đến việc lựa chọn vật liệu thân thiện với môi trường, nhằm giảm thiểu tác động tiêu cực đến hệ sinh thái và sức khỏe cộng đồng. Các vật liệu tái chế, kết hợp với hàm lượng VOCs thấp, trở thành lựa chọn lý tưởng trong thiết kế, không chỉ vì khả

năng giảm thiểu ô nhiễm không khí trong không gian làm việc mà còn vì tính bền vững lâu dài của chúng. Bên cạnh đó, việc ưu tiên sử dụng vật liệu sản xuất từ nguồn địa phương tạo ra giá trị kép, vừa góp phần thúc đẩy nền kinh tế địa phương, đồng thời hỗ trợ doanh nghiệp xây dựng hình ảnh trách nhiệm và bền vững.

5.2. Social - Xã hội

5.2.1. Tăng cường sức khỏe và phúc lợi của nhân viên

Trong trụ cột S - Social của bộ tiêu chuẩn ESG, việc nâng cao sức khỏe, phúc lợi và sự hài lòng của nhân viên là yếu tố được đặt lên hàng đầu. Việc tích hợp các khu vực Wellness, như Child Care Area, Breakout Space và Massage Room, không chỉ giúp tái tạo năng lượng mà còn khuyến khích lối sống lành mạnh và giảm căng thẳng cho nhân viên. Đồng thời, xu hướng bố trí các không gian làm việc chuyên biệt, chẳng hạn như phonebooths dành cho các cuộc gọi cá nhân và họp trực tuyến, giúp tăng cường sự tập trung và hiệu suất công việc. Để giảm thiểu các bệnh văn phòng, việc áp dụng nội thất công thái học, như bàn đứng (standing desk), ghế công thái học, là giải pháp quan trọng giúp cải thiện sức khỏe nhân sự.

5.2.2. Khuyến khích cộng tác và kết nối

Thiết kế các không gian như Collaborative Spaces, Pantry, và Entertainment Areas giúp thúc đẩy sự tương tác, phá vỡ rào cản giao tiếp và mở rộng mối quan hệ công việc. Để xây dựng cộng đồng gắn kết, các không gian chức năng như Training Room và Gym/Fitness Center cũng cần được tích hợp, tạo cơ hội cho các hoạt động thể chất và nâng cao sự kết nối giữa các nhân viên.

5.2.3. Xây dựng văn hóa doanh nghiệp thông qua thiết kế văn phòng

Thiết kế văn phòng đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng văn hóa doanh nghiệp, khi không chỉ đáp ứng nhu cầu công việc mà còn thể hiện bản sắc và giá trị cốt lõi của tổ chức. Việc nhận diện thương hiệu trong không gian thông qua màu sắc, logo và hình ảnh không chỉ tạo ấn tượng thị giác mà còn phản ánh sứ mệnh, tầm nhìn của doanh nghiệp. Không dừng lại ở đó, thiết kế không gian văn phòng cần hỗ trợ cân bằng công việc và cuộc sống thông qua các mô hình như Hot-desking và Hybrid Working Spaces, tạo điều kiện cho nhân viên làm việc linh hoạt và nâng cao hiệu quả công việc.

6. Case Study

Văn phòng FPT Telecom Đà Nẵng: ICADVietnam thiết kế văn phòng FPT Telecom Đà Nẵng, hướng đến các tiêu chí ESG (Environmental, Social, Governance) để không chỉ tối ưu không gian làm việc mà còn đóng góp tích cực vào sự phát triển bền vững của doanh nghiệp. Dưới đây là các yếu tố nổi bật trong dự án:

6.1. Environmental - Môi trường

Sử dụng năng lượng hiệu quả: ICADVietnam ưu tiên sử dụng các thiết bị chiếu sáng tiết kiệm năng lượng nhằm giảm thiểu tác động đến môi trường và tối ưu chi phí vận hành trong thiết kế không gian làm việc tại FPT Telecom Đà Nẵng. Điển hình là đèn Philips 16W 59531 MARCASITE 175, loại LED downlight thạch cao tiết kiệm đến 50% năng lượng so với đèn truyền thống, được sử dụng để cung cấp ánh sáng tổng thể cho văn phòng. Tại sảnh tầng 1, ICADVietnam lắp đặt đèn rọi DLR-10SS-T110-TT KingLed với đế dạng cánh tản nhiệt hiệu quả, làm từ nhôm

sơn tĩnh điện bền vững, đảm bảo tuổi thọ cao. Các giải pháp này không chỉ mang lại không gian làm việc hiện đại mà còn giảm thiểu tác động môi trường và tối ưu chi phí vận hành.

6.2. Social - Xã hội

6.2.1. Tăng cường sức khỏe và phúc lợi của nhân viên

Để tiến gần hơn tới trụ cột S - Social của ESG, ICADVietnam đặc biệt chú trọng đến việc tăng cường sức khỏe và phúc lợi của nhân viên, điển hình là việc Tăng cường sức khỏe và phúc lợi của nhân viên. Trong quá trình thiết kế văn phòng FPT Telecom Đà Nẵng, mỗi không gian đều được thiết kế kỹ lưỡng nhằm đảm bảo phúc lợi tối đa cho nhân sự. Điển hình, khu vực Breakout tại văn phòng FPT Telecom Đà Nẵng được thiết kế lấy cảm hứng từ bãi biển và con tàu, như một không gian đa năng để nhân viên thư giãn, kết nối và tái tạo năng lượng.

6.2.2. Khuyến khích cộng tác và kết nối

Không chỉ dừng lại ở đó, việc khuyến khích cộng tác và kết nối cũng được ICADVietnam thực hiện triệt để. Lấy cảm hứng từ hình ảnh các container đặc trưng của bến cảng Đà Nẵng, các kiến trúc sư đã thiết kế khu vực Collaborative Spaces với không gian mở đầy sáng tạo, khuyến khích sự tương tác giữa các nhân viên, thúc đẩy sự trao đổi ý tưởng và phát triển sáng tạo. Với không gian linh hoạt, khu vực này đặc biệt chú trọng vào việc gắn kết tập thể, giúp nâng cao tinh thần làm việc nhóm và sự phối hợp chặt chẽ giữa

các bộ phận, từ đó tăng cường hiệu quả công việc và sự sáng tạo trong tổ chức.

6.2.3. Xây dựng văn hóa doanh nghiệp thông qua thiết kế văn phòng

Trong quá trình thiết kế văn phòng FPT Telecom, các kiến trúc sư tại ICADVietnam đã khéo léo kết hợp các yếu tố thiết kế để phản ánh rõ nét bản sắc thương hiệu của công ty. Sắc cam từ màu sơn Tango Tussle mã 65YR 35/659 của Dulux, được chọn lọc kỹ càng để làm nổi bật thương hiệu FPT Telecom, tạo nên một không gian làm việc năng động, đầy sức sống và dễ dàng nhận diện. Đồng thời, ICADVietnam còn tích hợp tinh tế logo và biểu tượng thương hiệu vào từng chi tiết thiết kế không gian làm việc, góp phần khẳng định xây dựng một môi trường làm việc có tính kết nối cao, thúc đẩy văn hóa doanh nghiệp và tạo động lực mạnh mẽ cho đội ngũ nhân viên.

7. Kết luận và khuyến nghị

Kết luận

Tóm lại, qua quá trình nghiên cứu và thực tiễn, chúng ta đã nhận thấy rõ ràng vai trò quan trọng của các tiêu chí ESG (Environmental, Social, Governance) trong việc thiết kế không gian văn phòng hiện đại. Đặc biệt trong bối cảnh hiện nay, khi sự phát triển bền vững và trách nhiệm xã hội trở thành yêu cầu cấp thiết đối với các doanh nghiệp, việc áp dụng ESG không chỉ góp phần cải thiện môi trường làm việc mà còn nâng cao lợi thế cạnh tranh và tạo động lực cho sự phát triển bền vững cho doanh nghiệp.

Khuyến nghị

Để đạt được những kết quả tối ưu từ việc áp dụng ESG trong thiết kế không gian văn phòng, chúng ta khuyến nghị các doanh nghiệp thực hiện các bước sau:

Đào tạo và nâng cao nhận thức: Đảm bảo rằng tất cả các cấp trong doanh nghiệp, từ lãnh đạo đến nhân viên, đều nhận thức rõ ràng về tầm quan trọng của ESG và có đủ kiến thức để áp dụng trong công việc hàng ngày.

Tích hợp ESG vào thiết kế không gian văn phòng: Các nhà thiết kế và kiến trúc sư cần chủ động áp dụng các giải pháp bền vững từ giai đoạn đầu của quá trình thiết kế, đảm bảo không gian làm việc không chỉ đáp ứng nhu cầu sử dụng mà còn tối ưu về mặt môi trường và xã hội.

Đặt mục tiêu rõ ràng và đo lường kết quả: Các doanh nghiệp nên thiết lập các chỉ số hiệu quả (KPIs) để đánh giá việc thực hiện ESG trong thiết kế văn phòng và có kế hoạch cải thiện liên tục.

Hợp tác với các chuyên gia và tổ chức uy tín: Các doanh nghiệp cần hợp tác với các chuyên gia, tổ chức và đơn vị có kinh nghiệm trong lĩnh vực ESG để đảm bảo các chiến lược và giải pháp được triển khai hiệu quả và bền vững.

Với những bước đi này, các doanh nghiệp sẽ không chỉ xây dựng được không gian làm việc tối ưu, góp phần vào sự phát triển lâu dài và bền vững của tổ chức.

Nguyễn Phúc (BT)

Tài liệu tham khảo:

- Pedro M. (2019). ESG and responsible institutional investing around the world: A critical review. CFA Institute Research Foundation Literature Reviews, Virginia, US.
- PwC (2022). Vietnam ESG Readiness Report 2022. Truy cập ngày 12/8/2024, từ <<https://www.pwc.com/vn/en/publications/vietnam-publications/esg-readiness-2022.html>>
- LifeGate (2015), On "the Edge" of sustainability, <https://www.lifegate.com/the-edge-amsterdam-most-sustainable-building?>